

KULMÂKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI
KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEEBUS (EF 2:20)

5/2021

SULAUTUA VAI ERISTÄYTYÄ?

Ympäröivän maailman suhteen kristityillä on kaksi yhtä suurta kiusausta. Ensinnäkin on helppoa mukautua maailmaan niin pitkälle, että suola menettää makunsa eikä kristinuskoa pysty enää erottamaan ympäröivästä kulttuurista. Tällöin kristinusko menettää oman luonteensa ja siitä tulee lähinnä vallanpitäjiä palveleva yhteiskunnallinen liima.

Toinen kiusaus on päinvastainen, jossa kristityt pyrkivät pakenemaan maailmasta ja muodostamaan niin sisäänpäin lämpiävän kuplan tai yhteisön, jossa lähetystehtävä käy mahdottomaksi tai ainakin häiriintyy pahasti. Protestantisessa perinteessä on näistä syistä kritisoitu luostareita ja pidetty tavoitteena, että hengellistä elämää eletään maailman keskellä eikä pyritä maailmasta eroon jo tässä elämässä.

Näiden kahden kiusauksen välillä jokainen kristitty joutuu tasapainoilemaan. Raamatussakin nämä ääripäät esiintyvät. Qumranilaiset olivat paenneet erämaahan omaan yhteisöönsä, joka piti Jerusalemin temppeliä täysin turmeltuneena. Erämaayhteisöstään käsin he harjoittivat mielestään oikeaa teologiaa. Toisaalta Jerusalemin temppelissä hallitsi saduukeusten yläluokka, joka teki yhteistyötä pakanallisten valloittajien kanssa ja oli valmis lähes mihin tahansa kompromissiin säilyttääkseen oman asemansa.

Kun tarkastelemme Jeesuksen toimintaa, niin hän vältti molemmat ääripäät. Toisaalta hän uskollisesti teki pyhiinvaelluksia Jerusalemin temppeliin, mutta toisaalta siellä Jerusalemissa hänen puheensa

olivat äärimmäisen kriittisiä juutalaista uskonnollista eliittiä kohtaan. Tästä olisi meille paljon opittavaa.

Kun kristinuskon asema käy ohuemmaksi, varmasti tarvitaan tiiviimpiä yhteisöjä, joissa kasvaa turvallisesti kristityiksi. Samoin tiedämme, että jos maailma ympäriltä romahtaa, tarvitaan jonkinlaisia kuplia. Rooman valtakunnan tuhoutuessa juuri luostarit olivat se paikka, joka säilytti antiikin perinnön tuleville sukupolville.

Meidänkin on kysyttävä, että kun kristillinen yhtenäiskulttuuri murtuu, missä instituutioissa kristillinen perintömme säilyy tuleville sukupolville. Tähän kysymykseen ei ole tällä hetkellä helppoja vastauksia. Samaan aikaan on kuitenkin myös mietittävä, miten yhtä aikaa säilyttää klassinen kristinusko ja suuntautua sillä tavoin ulospäin, että lähetystehtävä voi toteutua.

Toivoisin, että ainakin STI voisi olla paikka, joka toisaalta säilyttää ajassamme kristinuskon apostolisen perinnön, mutta vaikuttaa myös rohkeasti ulospäin.

SANTERI MARJOKORPI

26.10.2021

TYÖNTEKIJÄVALINTOJA STI:SSÄ

STI:n hallitus päätti kokouksessaan 27.10. palkata STI:n uudeksi teologiseksi asiantuntijaksi teologian tohtori Vesa Ollilaisen, joka toimii tällä hetkellä Ryttylässä Kansanlähetysoyhtösoiston apoloaalialinjan linjavastaavana sekä vararehtorina ja raamattukouluttajana.

Vesa Ollilainen palkataan aluksi määräaikaiseen työsuhhteeseen, joka kestää 1.11.2021-30.6.2022. Hän on osa-aikainen ja tekee 40 prosentoin osuudella töitä STI:hin ja lopun 60 prosenttia edelleen Kansanlähetysoyhtösoistolle.

Samassa kokouksessa vakinaistettiin myös pääsihteeri Santeri Marjokorven työsuhde toistaiseksi voimassa olevaksi. Hänen työsuhhteensa oli alun perin kahden vuoden määräaikainen.

LISÄPAINOS UUDESTA IUSTITIASTA

Timo Eskolan uutta kirjaa ”Arvosodan aikakausi: kirkko jälkikristillisen kulttuurin puristuksissa” on mennyt niin hyvin kaupaksi, että otimme siitä lisäpainoksen.

Kirjassa Timo Eskola analysoi aikamme arvokonfliktia ja käsittelee mm. identiteettipoliittikkaa, gender-ideologiaa, postmodernismia, dekonstruktioita ja sosiaalisen median propagandaa.

Jos sinulla ei vielä ole tätä ajankohtaista ja keskustelua herättänyttä kirjaa, voit tilata sitä STI:stä: puh. 09 668 9550 tai kirsi.kuru@sti.fi.

Hinta 20 euroa (opiskelijat 15 euroa) + mahdolliset postikulut.

PÄIVÄN TUNNUSSANA 2022

Päivän Tunnussana -kirjassa on vuoden kullekin päivälle kaksi tai useampi Raamatun kohtaa alkukielillä. STI on tilannut näitä kirjoja nimellä Die Losungen 2022, ja kirjat saadaan loppuvuodesta. Kirjoissa Vanhan testamentin kohdat ovat hepreaksi ja Uuden testamentin kohdat kreikaksi.

Kirjan hinta on 20 euroa + mahdolliset postituskulut.

Voit tilata Päivän Tunnussanan alkukielillä soittamalla STI:hin, puh. 09 668 9550, tai lähettämällä sähköpostia: kirsi.kuru@sti.fi

STI:N JÄSENJÄRJESTÖJEN KOULUTUKSESSA MIETITTIIN TYÖSSÄJAKSAMISTA

Ryttylässä pidettiin 23.-24.9. koulutus STI:n jäsenjärjestöjen työntekijöille otsikolla ”työssäjaksaminen hengellisessä työssä”. Mukana oli lähes kolmekymmentä STI:n eri jäsenjärjestöjen työntekijää.

Koulutuksen aikana mietittiin mm. hengellisen kutsumuksen kysymyksiä ja oman spiritualiteetin hoitamista sekä annettiin konkreettisia välineitä oman jaksamisen lisäämiseksi sekä työn ja perhe-elämän yhteensovittamiseksi. Kuulimme myös kokemuksia ja vinkkejä raamattuopettajan pitkältä työuralta. Opettamassa olivat mm. Leif Nummela, Ilkka Rytilahti, Lasse Rätty, Sirpa Knuutila ja Liisi Jokiranta.

Palaute koulutuksesta oli varsin hyvää. Tärkeäksi koettiin etenkin yhteiset keskustelut, jakaminen sekä muiden järjestöjen työntekijöiden kokemukset, joita voi hyödyntää myös omassa työssä. Seuraava koulutus jäsenjärjestöjen työntekijöille pidetään todennäköisesti syksyllä 2022. Tiedotamme sen tarkemmasta ajankohdasta ja ohjelmasta tulevan kevään aikana.

TEKSTI: SANTERI MARJOKORPI

KUVA: STI ARKISTO

UUSIEN OPISKELIJOIDEN ILTAPÄIVÄ JA KIRJAKIRPPUTORI

Tiistaina 7.9. klo 16-18 STI:ssä järjestettiin uusien opiskelijoiden iltapäivä. Mukana oli parikymmentä opiskelijaa, joista suurin osa tänä syksynä opintonsa teologisessa aloittaneita. Keskustelimme pizzan äärellä teologian opiskelusta ja teologin identiteetistä sekä haastattelimme paria vanhempaa opiskelijaa. Uusien opiskelijoiden joukko oli nyt isompi kuin pitkään aikaan. Olemme varsin iloisia siitä, että tänä syksynä väkeä on taas korona-rajoitusten jälkeen enemmän liikkeellä.

Myös kirjakirpputori pystyttiin järjestämään tänä syksynä ensimmäistä kertaa koronan jälkeen. Kirpputori oli syyskuussa auki pari viikkoa ja kirjoja meni mukavasti kaupaksi. Varastot ovat kuitenkin korona-aikana täyttyneet kirjalahjoituksista siihen malliin, että keväällä seuraa jatkoa.

STI:N OPEHUONE

Tänä syksynä STI:ssä on tehty uusi avaus ja pyritty tavoittamaan myös kristittyjä opettajaopiskelijoita. Olemme järjestäneet kerran kuukaudessa perjantaisin STI:n opehuone-nimellä kulkevan keskustelupiirin. Keskustelupiiri on suunnattu opettajaopiskelijoille ja kasvatustieteilijöille, ja siellä on voinut keskustella tieteenalan ja koulumaailman kysymyksistä muiden kristittyjen seurassa. Sen yhteydessä on ollut myös brunssi.

Väkeä on ollut molemmilla kerroilla muutamia mukana, joten piiri on lähtenyt kivasti liikkeelle. Syksyn aikana piirissä on keskusteltu ja tullaan keskustelemaan mm. opetus-suunnitelmista, oppikirjojen suhteesta kristinuskoon ja koulun joulujuhlista.

TEKSTI JA KUVAT: SANTERI MARJOKORPI

HAASTATTELIMME STI:N UUTTA TEOLOGISTA ASIANTUNTIJAA VESA OLLILAISTA

Kerrotko taustastasi?

Asun Hausjärven Ryttylässä vaimoni Maijun ja kolmen lapsemme kanssa (Joel 17 v., Jeremias 15 v. ja Lilja 9 v.).

Olen lapsesta asti ollut uskossa, vaikka usko luonnollisesti on muuttunut. Ollessani 5-vuotias muutimme Ruotsiin. Ruotsin vaikutuksesta lähdin opiskelemaan teologiaa Åbo Akademiassa. Väittelin Uuden testamentin eksegetiikasta v. 2008. Aiheena oli tuhlaajapoikavertaus (Luuk. 15:11-32) Jeesus-tutkimuksen kontekstissa. Heti sen jälkeen Kansanlähetysohjelma kutsui palvelukseensa. Toimin Kansanlähetysohjelman apologistalinjan linjavastaavana. Olen myös ohjelman vararehtori ja Kansanlähetyksen raamattukouluttaja.

Pääasiassa olen kirjoittanut yleistajuista teologista kirjallisuutta. Ne ovat liittyneet joko raamattuteologiaan tai apologetiikkaan. Uusin teokseni *Kesyttämätön - evankeliumi jälkikristillisessä ajassa* ilmestyi keväällä 2020 Perussanan kustantamana.

Tulet STI:hin osa-aikaiseksi ja jatkat vielä Kansanlähetysohjelma toisen puolen. Millä tavoin nykyinen työ ja STI:n teologisen asiantuntijan työ sopivat yhteen?

Molemmat oppilaitokset arvostavat hyvää teologiaa, johon laadukas Raamatun ja apologian opiskelu perustuvat. Apologistalinjan opinnot tarjoavat runsaasti sitä tietotaitoa, jota hengellisessä työssä

tarvitaan. Myös STI ohjaa opiskelijoita kehittämään hengellisen työn osaamista.

Työhöni Kansanlähetysohjelma kuuluu tehtäviä, jotka sopivat työhön STI:ssä. Tarkoitin esimerkiksi yhteistyötä STI:n jäsenjärjestöjen kanssa, yhteydenpitoa sisaroppilaitoksiin tai vierailuja Kansanlähetyksen yhteistyökumppanien oppilaitoksissa lähetysskentillä.

Miten kuvailisit itseäsi teologina?

Ohjelman rehtori luonnehti kerran minua eksegeetin ja systemaattikon yhdistelmäksi. Se tuntui osuvalta ja mukavalta kuvaukselta. Ohjelman ja julistajan sydän tulee ilmi pyrkimyksessäni pelkistää ja selittää teologiaa ei-teologeille niin, että aihe puhuttelee heitä ja opittu saadaan siirrettyä käytäntöön. Tutkijan luonne taas näkyy siinä, että tykkään uppoutua yksittäiseen aiheeseen, hakea siihen syvyyttä, käsitteitä ja vivahteita.

Miten tuttu STI on sinulle?

Opiskeluajan asuimme Turussa. Siitä syystä käynnit STI:n toimitaloissa Helsingissä jäivät satunnaisiksi. Muistan, että STI:n silloinen pääsihteeri Eero Junkkaala vieraili Åbo Akademin teologisessa tiedekunnassa.

Opiskeluaikana ja työelämässä tutustuin STI:n työntekijöihin. STI on ystävällisesti kutsunut luennoimaan. Olin jonkin aikaa STI:n työvaliokunnassa. Itse olen saanut kutsua STI:n henkilökuntaa ja teologian opiskelijoita KL-ohjelmalle tuntiopettajiksi.

Olen vuosia seurannut STI:n toimintaa ja pyrkinyt tukemaan sitä eri tavoin.

Mikä sai sinut hakemaan STI:hin tutkijaksi?

Yksinkertainen syy on, että STI laitto hakuun tutkijan paikan. On kuitenkin monia taustasyitä. Yleisesti ottaen teologia kiinnostaa ja tutkimus kiinnostaa. Yliopistoteologiaan liittyvät mahdollisuudet ja haasteet kiehtovat. Omat lahjat ja intressit keskittyvät sisältökysymyksiin. Toivon, että STI:n palveluksessa pääsen hyödyntämään nykyistä enemmän vahvuksiani.

STI:ssa on vahva perinne purkaa ajan muoti-ilmioitä, tukea jäsenjärjestöjään laadukkaalla teologialla ja muutenkin rohkeasti pitää esillä klassista kristillistä ja luterilaista uskoa. Sellaista työtä teen mielelläni.

Minkälaisia akateemisia intressejä sinulla on?

Kiinnostavia tutkimusaiheita on runsaasti: Jeesus-tutkimus yleisesti ja siihen liittyen erityisesti Jeesuksen vertaukset ja ihmeteot, raamattuteologia (keskittyen Kristukseen kaikissa Kirjoituksissa), UT:n evankeliumien historiallinen luotettavuus sekä apologian osa-alueet teoriasta ja käytännöstä aina klassisiin ja ajankohtaisiin teemoihin. Näillä pääsemme alkuun!

Minkälaisista asioista haluaisit STI:ssä kirjoittaa ja opettaa? Mihin suuntaan haluaisit viedä STI:tä ja sen tutkimusta?

Aikamme suuri kysymys on, miten klassinen kristillinen usko säilyy jälkikristillisen ajan myrskyissä. Yhteiskunnan mukautumispaineet näkyvät myös teologiassa. Siksi tarvitsemme jatkuvaa työtä hyvän teologian ja terveen toimintaympäristön puolesta. Siinä kaikessa STI:lla on runsaasti annettavaa.

HAASTATTELU: SANTERI
MARJOKORPI

KUVA: KAROLIINA RAUHIO-POKKA

STI:SSÄ TARKASTELETIIN HERÄTYSLIIKKEIDEN LÄHIHISTORIAA

STI:ssä järjestettiin tänä syksynä luentosarja otsikolla ”Herätysliikkeet maallistuvassa ajassa”. Luentosarjassa käytiin läpi viiden suurimman herätysliikkeen lähihistoriaa ja sitä, miten ne ovat toimineet maallistuvan ajan ja liberalisoituvan kirkon keskellä.

FT Martti Arkkila luennoi evankelisuudesta. Evankeliumiyhdistys joutui kohtaamaan 1920-luvulla kysymyksen evankelisluterilaisesta kirkosta eroamisesta. Joukko evankelisia vaati irtoamista kirkosta ja tämä taistelu päättyi siihen, että liikkeestä erosi kaksi pientä luterilaista vapaaseurakuntaa. Pääuoma liikkeestä pysyi kirkon jäsenenä. Liikkeen sisällä nähtiin, että kirkko-opin ei tulisi korvata vanhurskauttamisoppia keskeisenä opinkohtana. Silti Arkkilan mukaan evankelisen liikkeen olemassaoloon kulminoituu kysymys kirkosta ja sen tuntomerkeistä sekä julistuksen suunnasta. Tämä näkyy aina kysymyksenä suhteessa kansankirkkoon. Kysymys on edelleen tärkeä omassa ajassamme.

Professori Jouko Talonen piti luennon körttiläisyyden muutoksesta 1900-luvulla. Talosen mukaan körttiläisyys oli etenkin 1800-luvulla vahvasti pietistinen herätysliike. Tämä näkyi liikkeen nousukaudella 1800-luvun lopulla, jolloin johtoon nousi Wilhelmi Malmivaara. Talonen kertoi luennollaan Kiuruveden herätyksestä 1880, josta alkoi herännäisyyden uusi nousu ja Herättäjä-yhdistyksen sekä He-

rättäjä-juhlien perustaminen. Vähitellen 1900-luvun alkupuolella herännäisyyden muodostui suomalaisen kristillisyyden eräänlaiseksi prototyypiksi ja sillä on ollut suuri merkitys kirkossa.

Talonen totesi, että toisen maailmansodan jälkeen uuskansankirkollinen suuntaus sai vahvan otteen herännäisyydestä ja pietistinen identiteetti jäi taka-alalle. Talosen mukaan esimerkiksi Malmivaara oli hyvin selvästi teologisesti pietisti ja raamattuteologialtaan lähellä Uuras Saarnivaaraa eikä sikäli sopisi ollenkaan nykyiseen körttiläisyyteen. Myöskään vahvaa eroa suruttomien ja uskovienvälillä sekä erottautumista maailmassa ei enää julisteta niin kuin Malmivaaran aikoihin.

Talonen piti luentosarjassa toisen luennon lestadiolaisuuden haasteista. 2000-luvulla lestadiolainen liike on ollut muutoksessa. Se on levinnyt ulkomaille ja kansainvälistynyt. Liike on myös avautunut, ja välit eri lestadiolaisten liikkeiden välillä ovat tulleet asiallisemmiksi. Kirkkopoliittisesti liike asemoitui pitkään eräänlaiseksi malliherätysliikkeeksi, jonka toimintatapaa piispat suosittelivat muillekin. Tämä muuttui kuitenkin 2000-luvulla valtaviin mediakohujen myötä. Kohua aiheuttivat etenkin pedofiiliaskandaalit, joita liikkeen sisältä paljastui. Media on Talosen mukaan tietoisesti nostanut 2000-luvulla liikkeestä negatiiviset asiat esille. Liikkeessä on tapahtunut myös sisäistä jakautumista, ja nuoresta polves-

ta nousi ns. uudistajaliike, josta monet päätyivät kirkon liberaaliin siipeen.

Dosentti Timo Junkkaala tarkasteli luennollaan viidettä herätysliikettä ja sen suhdetta 60-luvun radikalismiin. Viidesläisyyden juuret ovat jo 1900-luvun alkupuolella Urho Muroman toiminnassa, mutta 60-luvulle tultaessa yhteiskunnallinen vastakkainasettelu lisääntyi. Etenkin koululaistyössä viidesläiset joutuivat usein vastakkain 60-luvun radikalismien kanssa.

Junkkaala mainitsi mm. Osmo Tiililän kritiikin punaista sosialismia kohtaan sekä Raamattujen salakuljettamisen rauetaesiripun taakse. Richard Wurmbrandin vieraillessa Suomessa piispat kielsivät kirkkojen käytön hänen tilaisuuksiinsa valtiovallan kehotuksesta.

Vaikka viides liike oli varsinaisesti oma liikkeensä, jolla oli oma sanomansa, muodostui siitä kuitenkin myös vahva antiteesi yhteiskunnalliselle ja poliittiselle radikalisoitumiselle.

TT Timo Laato kertoi omalla luennollaan siitä, miksi rukoilevaiset käyttävät vanhaa 1700-luvun raamatunkäännöstä ja virsikirjaa. Laadon mukaan juuri tuo raamatunkäännös on se, joka on synnyttänyt suuret 1800-luvun herätykset. Meidän tulee Laadon mukaan aina kysyä, ovatko meidän raamatunkäännöksemme sellaisia, jotka aikaansaavat herätystä ja siten välittävät Jumalan sanan alkuperäisenä ihmisille.

TEKSTI: SANTERI MARJOKORPI

SYYSKERÄYS 15 EUROA

STI:n syksy on käynnistynyt mukavasti ja opiskelijoita on koronavuoden jälkeen taas enemmän liikkeellä. Syksy on kuitenkin STI:ssä taloudellisesti haastavaa aikaa, koska jäsenmaksut painottuvat keväälle. Voisitko harkita 15 euron lahjoitusta STI:lle? Sen kautta voit olla tekemässä kristinuskolle parempaa tulevaisuutta Suomessa ja autat STI:tä tänä syksynä toteuttamaan ja kasvattamaan toimintaansa uusien mahdollisuuksien auetessa koronan jälkeen. Kun tarpeeksi moni osallistuu, on sillä merkittävä vaikutus STI:n toiminnalle.

Lahjoituksen voi tehdä lehden mukana tulevalla laskulomakkeella tai STI:n nettisivuilla. Sivun oikeassa reunassa on painike ”Lahja STI:lle”. Siitä klikkaamalla voi tehdä lahjoituksen omilla pankkitunnuksilla. Lahjoitus onnistuu myös MobilePaylla numeroon 51533. Voit lahjoittaa myös STI:n pankkitilille Danske Bank FI74 8000 1100 5642 45 tai Nordea FI66 1555 3000 1169 14. Rahankeräyslupa: RA/2020/1362.

JOUKO TALONEN HAHMOTTELI KRISTINUSKON TILANNETTA JA TULEVAISUUTTA EUROOPASSA

Kirkkohistorian professori Jouko Talonen eläköityi viime keväänä ja piti koronarajoitusten helpotuttua jäähyväisluentonsa yliopistolla perjantaina 15.10. klo 12.00. Samassa tilaisuudessa oli myös käytännöllisen teologian professori Jyrki Knuutilan jäähyväisluento. Jouko Talosen luento oli otsikoitu ”Onko kristinuskolla tulevaisuutta Euroopassa?”.

LASKEVAT TILASTOT EUROOPASSA

Talonen hahmottelee kristinuskon viimeaikaisia kehityskulkuja Euroopassa. Kirkkoon kuulumisen on joka puolella Eurooppaa vähentynyt. Tilastot näyttävät alaspäin monissa paikoissa eri puolilla Eurooppaa. Esimerkiksi Britanniassa vuonna 2018 vain 2 prosenttia nuorista aikuisista piti itseään Englannin kirkon jäsenenä. Skotlannin presbyteerikirkko on Talosen mukaan erityinen kirkollisen romahduksen laboratorio. Myös Saksassa, Hollannissa ja Pohjoismaissa sekularisaatiokehitys on ollut voimakasta.

Protestanttien lisäksi katolinen kirkko on ollut haastettuna läntisessä Euroopassa. Talonen näki, että Espanjassa Francon diktatuuri on luonut pitkäkestoisen varjon katolisen kirkon elämään. Ranskassa uskonnottomuusperiaate on valtion taholta ollut pitkään voimassa ja viime aikoina keskustelu hyväksikäyttöpauksista on

ollut suuri haaste kirkolle. Irlannissa katolisuus on romahtanut eikä kansan enemmistö ole seurannut enää piispoja eettisissä asioissa. Irlanti on Talosen mukaan omaksumassa enemmän Brysselin arvoja kuin perinteisiä katolisia arvoja.

Talonen ajattelee, että kristinuskolla on pitkä historia, johon kuuluu erilaisia vaiheita: innoittavia näkyjä, herätyksiä, ristiriitoja, hajaannuksia ja valtapoliitikkaa. Pitkään kristinuskko on ollut Euroopan uskonto, ja 1500-luvulla kristinuskko oli Eurooppa-keskeisimmillään. Nyt kristinuskko on kuitenkin ennen näkemättömällä tavalla haastettuna Euroopassa.

UUDET AJATUKSET HAASTAVAT KRISTINUSKON

1800-luvulta alkaen uudet aatteet ovat haastaneet kristinuskkoa. Kansa on ollut liikkeessä niin nationalistisesti kuin herätyskristillisesti. Myös marxilaisuus on tuonut uudenlaiset kysymyksenasettelut kristinuskolle ja liikuttanut kansaa. Muita 1800-luvun kristinuskkoa haastaneita aatteita ovat Talosen mukaan mm. naisemansipaatio, realismi kirjallisuudessa, kansallisuusaate, darwinismi sekä liberalismi, konservatismi ja Marxin perinnön vastakkainasettelu. Nämä kaikki asiat koskettavat kirkkoja edelleen ja näkyvät tämän päivän keskusteluissa.

Samaan aikaan kirkkoja on sisältä nakerthanut liberaali teologia ja Raamatun auktoriteetin kyseenalaistaminen. Yhteiskunnallisella tasolla kristillisen valtion idea on menetetty kaikkialla Euroopassa eri tahtiin etenevän sekularisaatioprosessin myötä. 1900-luvulla maailmansodat vaikuttivat kirkkojen asemaan ja kirkot joutuivat vahvojen totalitarististen valtioiden puristuksiin etenkin kansallissosialistisissa ja kommunistisissa maissa.

Yksi merkittävä kristinuskoa Euroopassa haastanut tekijä on ns. 60-lukulaisuus. Tuolta vuosikymmeneltä alkaen yhteiskunnissa on ollut merkittäviä muutoksia. Talouskasvu, hyvinvointivaltion nousu ja teknologia ovat muuttaneet ihmisten elämää valtavasti. TV:n kautta maailman ongelmat tulevat jokaisen ihmisen olohuoneeseen. Suomessa on tapahtunut vahvaa

muuttoliikettä ja yhteiskuntarakenteen muutosta.

Samaan aikaan auktoriteeteista on pyristelty irti ja kristillinen seksuaalietiikka haastettu. Aborteista on tullut arkipäivää. Poliittinen vasemmisto on noussut ja vaikuttanut Talosen mukaan ns. kulttuurimarxismien muodossa. Tätä 60-luvun kristinuskoa haastavaa henkeä kuvaavat Talosen mielestä hyvin Beatles-yhtyeen John Lennonin sanat: ”kristinusko katoaa... Olemme nyt suositumpia kuin Jeesus.”

MAALLISTUMISEN VASTAVOIMIA

Itäisessä Euroopassa oli kommunismin jälkeen maailmankatsomuksellinen tyhjiö.

artikkeli jatkuu --->

Tässä tilanteessa haettiin uutta ja innostuttiin aluksi monin paikoin uskonnosta. Myös jotkut kirkot kuten Inkerin kirkko nousivat siinä tilanteessa tuhkaista. Alun suuri uskonnollinen innostus on kuitenkin hiipunut myöhemmin. Itä-Euroopassa on tällä hetkellä sekä uskonnollisimmat maat että ateistisimmat. Talosen mielestä ortodoksit ja katoliset ovat näyttäneet selviytyneen paremmin kuin protestantit tästä kommunismin ”grillauksesta”.

Maallistumiselle on Talosen mukaan kolmenlaisia vastavoimia Euroopassa tällä hetkellä. Ensinnäkin edelleen on vahvoja ”raamattuvyöhykkeitä”, joilla kristinuskon vaikutus on voimakasta. Suomesta Talonen nosti esiin tällaisena Pohjanmaan. Toiseksi yksilöt voivat uskoa edelleen kristinuskon perustotuuksiin, vaikka eivät samalla tavalla olekaan enää kirkkojen jäseniä kuin aiemmin. Kirkkoista eroamiset eivät siis välttämättä kerro kristinuskon hylkäämisestä. Kolmanneksi maahanmuuttajat voivat muuttaa Euroopan kristillistä tilannetta ratkaisevasti. Esimerkiksi Lontoossa maahanmuuttajat muodostavat 44 prosenttia niistä ihmisistä, jotka käyvät sunnuntaisin kirkossa.

ONKO KRISTINUSKOLLA TULEVAISUUTTA?

Talonen totesi, että ei osaa kirkkohistorioitsijana vastata tulevaisuutta koskeviin kysymyksiin. Kirkkohistorian valossa kaksi mahdollista trendiä on kuitenkin nähtävissä. Toisaalta kristinuskko voi hiipua joiltakin alueilta lähes kokonaan, kuten on käynyt esimerkiksi Pohjois-Afrikassa tai Tunisiassa, jotka kirkkoisien aikaan olivat merkittäviä kristinuskon keskuksia. Toisaalta voi tulla myös uusia kehitys-

suuntia, minkä vuoksi ihmiset palaavat kristinuskon pariin. Tällaista tapahtui läntisessä Euroopassa Napoleonin sotien jälkeen ja joissakin Itä-Euroopan maissa kommunismin romahdettua.

Talonen ajattelee, että myös Jumalan yllätys on mahdollinen. Ihmisten luottamus vallitsevaan maailmanselitykseen voi horjua jonkun tapahtuman tai yllättävän tilanteen takia. Tällöin aikaisempi todellisuuskäsitys romahtaa ja tilalle voi tulla jotain aivan uutta. Kysymys kuuluukin, mitä uutta tällaisessa tilanteessa tulee tilalle?

Joka tapauksessa Talonen piti selvänä, että uskonto ei häviä maailmasta mihinkään. Sen sijaan se voi saada uusia ilmenemismuotoja, mikä länsimaissa on nähtävissä esimerkiksi kiinnostuksena henkisyteen ja uushengellisyteen. Siksi teologiaa ja uskonnontutkimusta tarvitaan edelleen.

TEKSTI JA KUVA LUENNOLTA:
SANTERI MARJOKORPI
TALOSEN MUOTOKUVA: VEIKKO
SOMERPURO (HELSINGIN
YLIOPISTO)

ARMOPÖYDÄSSÄ ODOTETAAN!

Malakian kirja alusta voimme lukea: ”Minä rakastan teitä, sanoo Herra.” Jatko on kuitenkin hyvin erikoinen, vähän sellainen ”halolla päähän”. Siis: ”Minä rakastan teitä, sanoo Herra. Mutta te kysytte: Missä sinun rakkautesi näkyy?” (Mal. 1:2) Eikö tämä juuri ole nykyajankin ihmisen kipu ja kysymys? Profeetan mukaan Jumalan rakkaus näkyy siinä, että Jumala valitsee; Hän valitsee rakastaa syntistä – jopa peturi Jaakobia ja koko hänestä polveutuvaa niskurikansaa.

Jaakobhan petti kaksoisveljeään törkeästi, kuten muistamme. Mutta silti Jumala saattoi siunata pakomatkalta vuosikausiksi lähtenyttä Jaakobia. (1. Ms. 27-28) Ei Jumala syntiä toki siunannut eikä siunaa, mutta Hänellä on varaa siunata tänäänkin syntistä ihmistä samalla kun toivoo, että tämä tulisi tuntoihinsa, kääntyisi väärältä tieltään ja selvittäisi asiansa Jumalan ja lähimmäisten kanssa. Tai niin no – sitähan siunaus varmaan ennen kaikkea onkin: Jumalan hyvien suunnitelmien toteutumista, hamaan iankaikkisuuteen saakka.

Jeesuksessa Jumala valitsi sovittaa koko maailman synnin. (1. Jh. 2:2) Hänessä mekin voimme kaikki saada siunauksen, armon ja rakkauden, vaikka olemme mitä olemme. Tähän Jumalan perheväen yhteyteen ja osallisuuteen meitä jokaista kutsutaan, jopa nimeltä mainiten. Ja kutsun vastaanottajasta tehdään vastuunottaja. Jos olet karussa, älä enää pakene, vaan palaa! Ahtaus ei ole Hänessä: ”Kuitenkin Herra vain odottaa, että voisi olla teille

armollinen.” (Jes. 30:18) Kuulutus: armopöydässä odotetaan!

Ps. Armopöydästä puheen ollen: Raamattuopistolla Kauniaisissa on alkanut uusi, kerran kuussa sunnuntai-iltapäivisin järjestettävä, rento ja yhteisöllinen iltapäivämessu. Musiikki painottuu Viisikielisen lauluihin ja svengaaviin virsisovituksiin. Lapsille on pyhäkoulu, messun yhteydessä on mahdollisuus henkilökohtaiseen esirukoukseen ja kahvipöydän antimista voi nauttia ennen ja jälkeen messun. Syksyllä 2021 iltapäivämessua vietetään vielä 14.11. ja 5.12. klo 16. Tervetuloa mukaan koko perheen voimin!

TEKSTI: PETRI KORTELAKI
JULISTUSTYÖN JOHTAJA,
SUOMEN RAAMATTUOPISTO
KUVA: PETRI VÄHÄSARJA

STI:n syyskokous ke 24.11.2021 klo 16**STI:n toimitilassa,
Kaisaniemenkatu 13 A 4. krs, Helsinki**

Kokouksessa käsitellään säännöissä määrätyt asiat. Päätösvalta on jäsenjärjestöjen edustajilla, mutta tukijäsenet ovat tervetulleita. Käsiteltävinä ovat mm. vuoden 2022 toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Mikäli olet tukijäsen ja haluat mukaan kokoukseen joko paikan päällä tai Teams-etäyhteydellä, niin pyydämme ilmoittamaan osallistumisestasi kokoukseen 1 viikko ennen kokousta STI:n toimistoon: kirsi.kuru@sti.fi tai 09 6689 550.

TARTU LOISTAVAAN TILAISUUTEEN

Aloita Raamatun lukeminen Hetkisen matkassa.
Starttaamme Raamatun alusta 1.1.2022.

*Alussa
oli
Sana*

HETKINEN on raamatunlukulehti.
Joka päivälle on lukukohta ja opetus.
Voi lukea lehtenä tai verkossa.

Lue lisää ja tilaa www.rll.fi

HETKINEN
4 nroa/vuosi
kestotilaus 25 €
vuositilaus 28 €
tilaukset@rll.fi
p. 045 122 3664
(ma, ti, to klo 10–15)

PÄÄSIHTEERIN VIERAILUT

13.11. Luento, Sisälle sanaan -kurssi, Suomen Raamattuopisto

18.11. Luento, Kelton teologinen seminaari, Inkerin kirkko

24.11. Opiskelijailta, Oulun EO

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea:

FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Kokoaikaiset työntekijät

pääsihteeri Santeri Marjokorpi
sihteeri Kirsi Kuru

Aukiolo: Syyslukukauden aikana klo 9–16
(klo 16 jälkeen alkavien tilaisuuksien aikana on tarvittaessa iltapäivystys)

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.

Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

puheenjohtaja Lauri Vartiainen, SRO

Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetisyhdistys Kylväjä
Lähetisyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuositukijäsenmaksu 40 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa, ainaisjäsenyys 800 euroa). STI ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2018/904

Poliisihallituksen arpajaishallinto myönsi STI: lle uuden rahankeräyslupan 4.11.2020. Lupa on toistaiseksi voimassa oleva. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisu-toimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 13 A
00100 HELSINKI

Posti Green

KANSIKUVAT: HATTULAN PYHÄN RISTIN
KIRKKO
KUVAAJA: HILPI JENU

SINUN TURVASI ON IKIAIKOJEN JUMALA, SINUA KANNATTAVAT IANKAIKKISET KÄSIVARRET.
(5 MOOS. 33:27)